

ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W BYDGOSZCZY

z dnia 22 lutego 2021 r.

**zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody
„Wąwelno”**

Na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 poz. 55, 471 i 1378) zarządza się co następuje:

§ 1. W zarządzeniu nr 0210/08/2012 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 29 sierpnia 2012 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Wąwelno (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. z 2012 r., poz. 1785) wprowadza się następujące zmiany:

1) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. 1. Celem ochrony rezerwatu przyrody jest zachowanie siedliska żyznego lasu liściastego o charakterze grądu środkowoeuropejskiego *Galio sylvatici-Carpinetum* z cechami żyznej buczyny niżowej *Galio odorati-Fagetum*, a w szczególności zachowanie warunków niezbędnych dla niezaburzonych, naturalnych i spontanicznych procesów odnowienia drzewostanu zniszczonego wskutek nawałnicy, z uwzględnieniem potrzeb ochrony populacji jarzębu brekinii *Sorbus torminalis*.

2. Przyrodniczymi i społecznymi uwarunkowaniami realizacji celu ochrony, o którym mowa w ust. 1, są:

- 1) ekosystem leśny reprezentowany przez wczesną fazę odnowienia drzewostanu, która nastąpiła po gwałtownym wielkopowierzchniowym rozpadzie warstwy drzew pod wpływem wiatru, w trakcie nawałnicy;
- 2) występowanie populacji kilku gatunków bardzo rzadkich i zagrożonych owadów i grzybów związanych z martwym drewnem;
- 3) występowanie nalotu i podrostu jarzębu brekinii pochodzenia naturalnego;
- 4) położenie rezerwatu na gruntach Skarbu Państwa zarządzanych przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, Nadleśnictwo Runowo.”;

2) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Obszar ochrony ścisłej i czynnej określa mapa stanowiąca załącznik nr 2 do zarządzenia.”;

3) § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Określenie działań ochronnych na obszarze ochrony czynnej, z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji, przedstawia tabela stanowiąca załącznik nr 3 do zarządzenia.”;

4) załącznik nr 1 otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia;

5) załącznik nr 2 otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 2 do niniejszego zarządzenia;

6) załącznik nr 3 otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 3 do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Bydgoszczy

Szymon Kosmański

Załącznik Nr 1 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
z dnia 22 lutego 2021 r.

Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków na obszarze rezerwatu

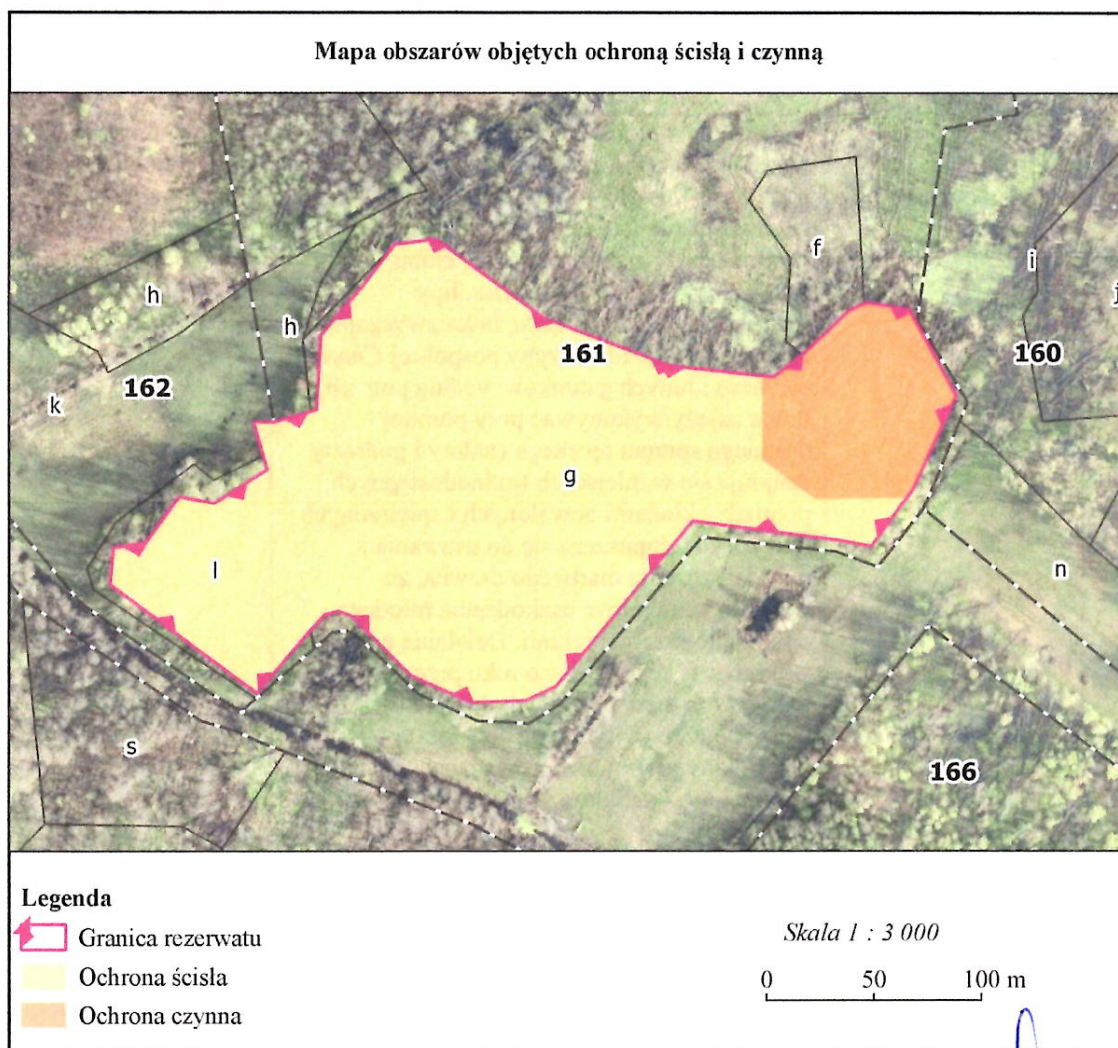
Lp.	Identyfikacja zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków
1.	Międzygatunkowe interakcje wśród roślin — konkurencja utrudniająca rozwój młodego pokolenia jarzębu brekinii <i>Sorbus torminalis</i> , w związku z intensywnym wzrostem innych gatunków drzew i krzewów tj. jesionu wyniosłego <i>Fraxinus excelsior</i> , klonu zwyczajnego <i>Acer platanoides</i> , lipy drobnolistnej <i>Tilia cordata</i> , buka zwyczajnego <i>Fagus sylvatica</i> i leszczyny pospolitej <i>Corylus avellana</i> (zagrożenie istniejące, wewnętrzne).	Odsłanianie nalotu i podrostu jarzębu brekinii <i>Sorbus torminalis</i> .

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Bydgoszczy

Szymon Kosmalski

Załącznik Nr 2 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
z dnia 22 lutego 2021 r.

Obszar ochrony ścisłej i czynnej

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Bydgoszczy

Szymon Kosmalski

Załącznik Nr 3 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
z dnia 22 lutego 2021 r.

Określenie działań ochronnych na obszarze ochrony czynnej z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji

Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych	Lokalizacja działań ochronnych ¹⁾
1	Odślanianie nalotu i podrostu jarzębu brekinii <i>Sorbus torminalis</i>	Odślanianie nalotu i podrostu jarzębu brekinii <i>Sorbus torminalis</i> , polegające na usuwaniu podrostów i nalotów konkurencyjnych gatunków drzew i krzewów tj. jesionu wyniosłego <i>Fraxinus excelsior</i> , klonu zwyczajnego <i>Acer platanoides</i> , lipy drobnolistnej <i>Tilia cordata</i> , buka zwyczajnego <i>Fagus sylvatica</i> i leszczyny pospolitej <i>Corylus avellana</i> i innych gatunków według potrzeb. Prace należy wykonywać przy pomocy drobnego sprzętu ręcznego (naloty i podrosty znajdują się w miejscach trudnodostępnych, pomiędzy kłodami powalonych i spiętrzonych drzew). Nie dopuszcza się do usuwania i przemieszczania martwego drewna, ze względu na możliwe uszkodzenia młodego pokolenia jarzębu brekinii. Działanie należy wykonywać regularnie co roku przez okres pierwszych pięciu lat, a w kolejnych latach w miarę potrzeb (optymalnie co 3 lata). Optymalny termin przeprowadzenia działania ochronnego - od 20 września do 10 października.	Fragment o powierzchni 0,61 ha w pododdziale 161g, Leśnictwa Wąwelno, Nadleśnictwa Runowo.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Bydgoszczy

Szymon Kosmalski

¹⁾ Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Runowo na okres 2015-2024

UZASADNIENIE

Plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Wąwelnio” został ustanowiony zarządzeniem nr 0210/8/2012 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 29 sierpnia 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2012 r., poz. 1785).

W związku ze zniszczeniami około 92% drzewostanu w rezerwacie przyrody „Wąwelnio” w trakcie nawałnicy w nocy z 11 na 12 sierpnia 2017 r., stwierdzono potrzebę zmiany planu ochrony w zakresie celu ochrony, identyfikacji zagrożeń, zasięgu obszaru ochrony ścisłej i ochrony czynnej, sposobów ochrony czynnej.

W zarządzeniu Nr 0210/8/2012 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 29 sierpnia 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. z 2012 r., poz. 1785) zapisano: „celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie fragmentu lasu liściastego z kilkudziesięcioma okazami sędziwych buków, jesionów i dębów oraz stanowiska jarzębu brekinii *Sorbus torminalis*”. Biorąc jednak pod uwagę zmiany, jakie zaszły w sposób gwałtowny w strukturze ekosystemu leśnego w rezerwacie przyrody na skutek nawałnicy, która miała miejsce w nocy z 11 na 12 sierpnia 2017 r. (zniszczenie drzewostanów w około 92%, pojawienie się bardzo licznych wykotów, wiatrolomów, wiatrowałów i zachowanie niewielkiej ilości drzew o uszkodzonych koronach, które do roku 2019 zachowały żywotność, powstanie warunków korzystnych dla rozwoju populacji ksylobiontów, głównie zwierząt bezkręgowych i grzybów), cel ochrony uzyskał brzmienie: „celem ochrony rezerwatu przyrody jest zachowanie siedliska żyźnego lasu liściastego o charakterze grądu środkowoeuropejskiego *Galio sylvatici-Carpinetum* z cechami żyźnej buczyny niżowej *Galio odorati-Fagetum*, a w szczególności zachowanie warunków niezbędnych dla niezaburzonych, naturalnych i spontanicznych procesów odnowienia drzewostanu zniszczonego wskutek nawałnicy, z uwzględnieniem potrzeb ochrony populacji jarzębu brekinii *Sorbus torminalis*”.

W trakcie prac nad zmianą zapisów planu ochrony rezerwatu przyrody „Wąwelnio”, zidentyfikowano zagrożenie istniejące, wewnętrzne, konkurencję utrudniającą rozwój młodego pokolenia jarzębu brekinii w związku z intensywnym wzrostem innych gatunków drzew i krzewów. Podrost i nalot jarzębu brekinii *Sorbus torminalis*, pomimo że licznie się rozwija we wschodniej części rezerwatu przyrody i wykazuje zadowalający stan zdrowotny, może w niedalekiej przyszłości utracić niezbędne warunki do dalszego rozwoju — ryzyko stanowi nadmierny wzrost zacienienia wskutek równoległego wzrostu podrostu jesionu wyniosłego *Fraxinus excelsior*, klonu zwyczajnego *Acer platanoides*, lipy drobnolistnej *Tilia cordata*, buka *Fagus sylvatica*, a także leszczyny *Corylus avellana*.

Przyjęto, że generalną zasadą ochrony w rezerwacie przyrody „Wąwelnio” będzie ochrona ścisła, zachowanie warunków niezbędnych dla niezaburzonych, naturalnych i spontanicznych procesów odnowienia drzewostanu zniszczonego wskutek nawałnicy. Odstępstwem od tej zasady, ze względu na fakt, że składzie gatunkowym flory rezerwatu utrzymuje się jarzab brekinia *Sorbus torminalis*, gatunek którego obecność była główną przyczyną powołania rezerwatu, będą działania ochronne zmierzające do wspomagania wzrostu młodych okazów brekinii.

Obwieszczeniem znak WOP.6202.14.2020.KK, z dnia 27 lipca 2020 r., Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, na podstawie art. 19 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. Urz. Nr 94 poz. 794), zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu poprzez zapoznanie się z projektem zmiany planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Wąwelnio” i możliwości składania uwag i wniosków. Nie zgłoszono uwag w związku z udziałem społeczeństwa.

Projekt zarządzenia został pozytywnie zaopiniowany przez Nadleśnictwo Runowo pismem z dnia 30 października 2020 r., znak ZG1.7212.3.2020 oraz Radę Gminy Sośno uchwałą nr XXI/140/2020 z dnia 16 września 2020 roku. Projekt zarządzenia został zaopiniowany przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody w Bydgoszczy uchwałą nr 2/2021, z dnia 11 stycznia 2021 r.

Na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. z 2019, poz. 1464), projekt zarządzenia został uzgodniony przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego pismem znak WIR/DT.710.2.1.2021, z dnia 10 lutego 2021 r.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Bydgoszczy

Szymon Kosmański